

яють розвитку самостійної творчої діяльності учнів на уроці і вдома.

Література

1. Методи навчання економічної і соціальної географії в школі.[Інтернет-ресурс]. Режим доступу: www.info-works.com.ua.
2. Панченко О., Оката О. Застосування в навчальному процесі активних методів навчання // Освіта. Технікуми, коледжі. – 2010. – № 1(25).
3. Сучасні підходи до викладання географії. Досвід учасників конкурсу „Учитель року”. – Х.: Вид. група „Основа”, 2011, с. 96.

САМОСТІЙНА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР ПОБУДОВИ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Шинкаренко В.І. (м. Полтава, Україна)

Сучасна українська освітня система переживає переломний етап, спричинений сучасними викликами, а саме докорінними змінами в інформаційній, технологічній і соціальній сферах сучасного суспільства. Існуюча дотепер освітня модель не завжди демонструє здатність адекватно реагувати на ці зміни, забезпечувати високу ефективність оновлення та зростання суспільного інтелектуального капіталу. Мета сучасної освітньої моделі – модернізація та забезпечення її відповідно сучасним запитам суспільства, що динамічно розвивається. При цьому досить однозначно можна стверджувати про вузькі рамки та кризу знаннево-просвітницької парадигми, яка була притаманна попереднім етапам суспільного розвитку.

У цьому контексті, формування умінь самостійної навчально-пізнавальної діяльності є важливим фактором побудови практико-орієнтованої парадигми освітньої моделі.

Розвиток інформаційного суспільства є і умовою, і необхідністю застосування самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Зазначене передбачає зовсім інше співвідношення між змістом освітньої компоненти, її шляхами та способами формування. Швидкість оновлення знань в сучасних умовах співрозмірні із швидкістю розвитку інформаційного простору. Можливість одноразового отримання базових знань та їх використання протягом життя відійшла у минуле. В сучасному суспільстві створені всі умови для практично необмеженого доступу до інформації, що різко зменшує потребу у запам'ятовуванні та заучуванні фактологічного навчального матеріалу. Таким чином, і зміст знань, і технології їх трансферу як від тих, хто навчає, так і до тих, хто навчається, корінним чином змінює зміст, цілі і критерії результативності. Сучасний педагог повинен навчити студента самостійно здобувати знання, самостійно думати та приймати рішення, володіти креативністю. Роль простого ретранслятора головних знань безповоротно йде зі змісту професійної педагогічної діяльності. Натомість стрижневим поняттям стає «компетентність».

Компетентнісний підхід передбачає уміння студента самостійно вирішувати проблеми під час пізнання навколишнього середовища, при соціалізації у суспільстві, в практичному житті тощо. При цьому акцент переноситься зі стартової позиції навчального процесу на його результат, з початкового інформаційного забезпечення навчального процесу готовими знаннями на його кінцевий результат – оволодіння студентами комплексом компетенцій.

Головна відмінність знанневої моделі від компетентнісної, практико-орієнтованої – це перехід від «знаю, що...» до «знаю як...». Практико-орієнтована модель освіти може бути вибудована тільки на базі компетентнісного підходу, який передбачає не засвоєння готових знань, а широку самостійну навчально-пізнавальну діяльність.

У сучасній вищій школі роль викладача все більше зводиться до організації самостійної пізнавальної діяльності студентів. Тільки знання, здобуті власною працею, є міцними, глибокими і дієвими. Самостійна робота студента формує самостійність як важливу рису характеру, що займає провідне місце в структурі особистості сучасного фахівця.

На вивчення курсу «Неорганічна хімія» згідно з планом підготовки бакалавра хімія передбачено 720 год.(20 кредитів), з яких на самостійну та індивідуальну роботу – 430 год. У зв'язку з цим, особливо важливо для розвитку самостійності студентів формувати такі вміння:

- усвідомлювати цілі та завдання самостійної роботи;
- систематизувати і встановлювати послідовність виконання завдань;
- визначати і планувати послідовність дій, необхідних для виконання завдань;
- самостійно контролювати свої дії, узгоджуючи їх із метою;
- оцінювати результати своєї самостійної роботи та визначати її подальші перспективи;
- налагоджувати зв'язок із викладачем для презентації досягнутих результатів і отримання консультацій.

Формування знань і умінь з неорганічної хімії неможливе без проведення лабораторно-практичних занять, які дозволяють студентам вивчити теоретичний матеріал, застосувати його на практиці, планувати і проводити експеримент, спостерігати, робити висновки, інтерпретувати одержані дані, тобто формувати науково-дослідницькі уміння. Лабораторний практикум розроблений в комплексі з лекціями, який доповнює їх зміст і формує практичні уміння. Такий комплексний підхід дає можливість для більш продуктивного проведення лабораторних занять.

Свідомо лабораторний практикум може виконуватися тільки при якісній підготовці до нього у процесі самостійної роботи. У зв'язку з цим перед початком лабораторно-практичної роботи студент повинен виконати ряд теоретичних питань і задач. Все це і обумовлює якісне засвоєння знань студентами і формування вмінь вчитися. Таким чином самостійна робота сприяє формуванню у студентів умінь, які дозволяють набувати знання протягом всього життя.

ПОЄДНАННЯ СИСТЕМИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ФІЗИЧНОГО ДОВЕДЕННЯ І ПОЛІТЕХНІЧНОСТІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ

Юрченко О.В. (м. Харків, Україна)

Фізика – один з шкільних предметів, який дозволяє як при вивченні явищ оточуючого середовища, так і при вивченні технічного використання фізичних явищ і законів формувати в свідомості і учнів, і студентів основи доказового наукового мислення. Майбутнього вчителя фізики слід з студентської лави готувати до використання експериментальних доказів при роботі в школі. Вчитель фізики повинен сформувавати у школярів потребу в фізичних доказах і вмінні їх проводити.

В методичній літературі учбовий експеримент звичайно розглядають як метод навчання, джерело знань та вид наочності, що зводить експеримент до ілюстрації фізичної теорії. Наслідком цього є відірваність знань учнів від реального світу, невміння використовувати знання на практиці, слабке розвинення наукового мислення [1].

Найбільш переконливим доведенням істинності фізичних теорій є постановка і аналіз фізичного експерименту, в ході якого можна впевнитися в існуванні явища та вивчити залежність між величинами, що його характеризують.